л) Отъ *Сересъ*:

„Откоа видоа турците, оти со глас зит не се туркат, го сардисаа калето и седнаа да и чекаат *бугарите* да се предаат сами“. [Сбм. XIII 206].

Мислимъ че това, което изложихме до тука, е доста да се види, какъвъ езикъ се говори въ цѣла Македония. Тия изложени материяли сѫ събирани все отъ родени македонци, все родени въ тия страни, въ които сѫ събирали материялитѣ, слѣдователно найвѣрно сѫ можали да схванѫтъ, както произношението на различнитѣ гласове и букви, така и да изложѫтъ тънкоститѣ на диялектичнитѣ говори. Може ли нѣкои отъ васъ, братя сърби, да каже, че било пѣснитѣ, било приказкитѣ, съдържатъ сърбски бѣлѣзи?

„Сърбски не е“ — възрази моятъ приятель, нъ не е ни български, както пишете сега.

Доволно е, че се съгласявате, че тоя езикъ не е сърбски, а колкото до въпросътъ, да ли не е български, или е български — това нека оставимъ да рѣшѫтъ самитѣ македонци.

„Когато е български, зашо не пишете на него?“ — пита иронически тоя приятель.

Да, ви отговоримъ защо. Слушайте.

„Имѫло іно вре́ме еди́н цар, чѝ многу усьурмѫшал и припа́ннѫл и ѝмал тоі де́вьѫт дѫштирѝ. Сига́, кѫту усьурмѫшал тоі, хукнѫл дѫ бьа́гѫ, дѫ ся утѫрве́ ут срѫмове́, че ни моі дя сѫ утсрѫмѝ нѫ цѫре́ти, нѫ гостити си“. (Сбм. IX 186)

Тоя езикъ употрѣбявали се въ писанието? Не. А кѫдѣ се говори знаете ли? Въ Черпанъ. Нъ чекайте да продължимъ:

„Идин мѫш и іднѫ жинѫ си жуве́іѫли млогу льубовно — тѫі си жуве́ѭли, штуту нѝвга ни сѫ случвѫлу дѫ си пувѫрнят думѫ идѝн нѫ други“ (Сбм. XIII 179). И тоя езикъ се не употрѣбява въ литературата. Него говорѭтъ въ Габрово.

„Ималу един чиле́к сиромах. Трѫгнал. пу чарши́іата да троси рабута. Като си варвел срьошнал гу един чилек“. (Сбм. XII 215)

Тоя говоръ се говори въ Чепино.